zın birlikte karar vermesi gerektiğini söylemiştir. Buna göre veli, rızasını almadan kızını evlendiremeyeceği gibi kız da velisinin onayını almadan evlenemez.[19]

Netice itibari ile nikâh, sadece bir kadın ile erkeğin, şahitler huzurunda evlilik kararını açıklamalarıyla tamamlanan bir sözleşme olarak değerlendirmemelidir.Onun hem Allah'ın rızasına hem tarafların yararına uygunluğunun da denetlenmesi gerekir. Veli, bu denetimi yapıp gerekli izni verecek kişi olduğundan nikah, onu izni dahilinde kıyılmalıdır. Peygamberimiz bu hususta "Hangi kadın, velisinin izni olmadan nikâhlanırsa onun nikâhı batıldır, onun nikâhı batıldır, onun nikâhı batıldır."20 "Velisiz nikâh olmaz."21 buyurmuştur. Dolayısıyla nikâh yalnızca kız ve erkeğin anlaşmaları ile kıyılmaz. Nikâhta aslolan, halka ilan edilmesidir. Bu yüzden gizli ve denetimsiz olarak yapılan nikâh geçerli değildir. Her iki tarafın ailesi haberdar edilip rızası alınmalı ve velinin onayı alındıktan sonra usulüne uygun bir şekilde nikâh kıyılmalıdır. Böylece veli nikâh akdinin, tarafların yararına olup olmayacağını denetlemiş olacaktır.[20]

Hanefîlerin dışındaki diğer üç mezhebe göre ise tam ehliyetli erkek, nikâhta kendi adına taraf olabilirken kızlar, tam ehliyetli de olsalar ancak velileri tarafından evlendirilebilir. Günümüz İslam hukukçuları, İmam Muhammed'in görüşü doğrultusunda kızların evlenecekleri eş adayı ile ilgili aile büyükleri ile istişare ederek birlikte karar vermelerinin daha isabetli olduğunu belirtmektedirler.[21]

Süreklilik: Nikâh akdi süreklilik (ebedilik) esası üzerine kurulan bir akittir. Bu yüzden evlilik akdinin unsur ve şartlarını taşıdığı halde geçici bir süre için yapılan nikâh akdi İslam hukukçularına göre batıldır (geçersizidir).[22]

Evlenme Engelinin Bulunmaması: Evlenecek erkek ile kadın arasında dini açıdan evlenmelerine engel bir durumun bulunmaması gerekir.[23] Evlenme engelleri, *sürekli evlenme engelleri* ve *geçici evlenme engelleri* olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Sıhhat Şartları (*Geçerlilik Şartları):* Bir akdin hukuken geçerli olabilmesi için gereken şartlara "*sıhhat şartları*" denir. Bu şartlardan birinin bulunmaması hâlinde akit geçersiz olur. Başlıca sıhhat şartları şunlardır.

Şahitlerin Bulunması: Evliliğin en önemli özelliklerinden biri, aleni olmasıdır. Evliliğin aleni olması ise akit esnasında şahitlerin hazır bulunması ile sağlanmaktadır. Nikâh akdinde şahitliğin şart koşulmasının amacı ise akdi ilan etmek, inkârı hâlinde bir ispat vasıtası olmak, fitne ve fesadın önüne geçmektir. Bu

---

19 Bilmen, *Hukuk-i İslamiyye ve Istılahât-ı Fıkhiyye Kamusu*, II, 56-57.

20 Tirmîzî, Nikâh, bab 14, hadis no 1101; İbn Mâce, Nikâh, bab 15, hadis no 1880; Ahmed b. Hanbel, Müsned c. VI, s. 260.

21 Yaman, *Aile Hukuku*, 31-32; Saffet Köse, "Islam Hukukuna Göre Evlenmede Velayet", *Islam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, sayı:2, 2003, s.101-116.

22 Karaman, *İslam Hukuku*, I, ; Karaman, *Kadın ve Aile*, s. 370-374.

23 Nisa suresi, 23. ayet.